
Vetoamus Tiede ja edistyksen valtionavun puolesta

Opetusministeri Kalevi Kivistölle luovutettiin 28. 3. 1979 seuraava vetoamus:

Tiede ja edistys -lehti on ilmestynyt kaksi vuotta. Syksyn 1976 näytenuumeron jälkeen on ilmestynyt kaksi nelinumeroista vuosikertaa. Tiede ja edistys on maamme ainoa kaikki alat kattava tieteellinen aikakauslehti. Suomen Akatemian yhteiskuntatieteellinen toimikunta totesi 21. 12. 1977 käsitellessään lehden avustusanomusta vuodeksi 1978: ” ’Tiede ja edistys’ -lehti sisältää kolmentyyppisiä artikkeleita: yleistieteellisiä, erityistieteellisiä (monilta aloilta) ja myös tiedepoliittisia. Kahdella ensimmäisellä ryhmällä on niin korostettu asema, että lehti tältä kannalta voidaan periaatteessa laskea akatemian tuen piiriin kuuluviin lehtiin.”

Lehden kahden ensimmäisen vuosikerran numeroihin sisältyy nimikkeitä luonnontieteellisten teorioiden esittelystä filosofiaan ja ajankohtaisten keskusteluteemojen tieteellisestä syventämisestä yhteiskuntatieteisiin. Sisältönsä perusteella lehti ansaitsee määreen tieteellinen. Lehti edustaa maamme ainoana tieteellisenä lehtenä marxilaista tutkimusperinnettä, esittelee sen tuloksia sekä kehittää keskustelua marxilaisten ja muiden tutkijoiden kesken. Lehti on antanut maamme tieteelliselle keskustelulle runsaasti virikkeitä.

Tiede ja edistys on jäänyt toistaiseksi täysin vaille valtion taloudellista tukea. Tieteellisen aikakauslehden julkaiseminen ilman yhteiskunnan tukea on erittäin vaikeata. Vetoamme siksi opetusministeriöön, että Tiede ja edistys -lehdelle myönnettäisiin vuonna 1979 valtionapua sen julkaisemisen turvaamiseksi riittävä määrä.

VTT Risto Alapuro
OTT Eero Backman
Apul.prof. Raimo Blom
Dos. Kettil Bruun
OTL Lars D. Eriksson
Prof. Antti Eskola
Prof. Jeddi Hasan
Prof. Pertti Hemanus
Prof. Ilkka Heiskanen
Prof. Jukka Hyrkkänen
Prof. Yrjö-Paavo Häyrynen
Lains.neuvos Risto Jaakkola
VTL Raija Julkunen
Apul.prof. Antero Jyränki
Prof. Allen Järvenpää
Dos. Timo Järvilehto
Prof. Pertti Karkama
Apul.prof. Osmo Koskelainen

Pääjohtaja, dos. Pekka Kuusi
Prof. Kari Lagerspetz
Prof. Kirsti Lagerspetz
Prof. Yrjö Littunen
Prof. Juha Manninen
Dos. Klaus Mäkelä
Prof. Jaakko Nousiainen
Prof. Kaarle Nordenstreng
Apul.prof. Hannu Nurmi
Ylijohtaja, dos. OE Niitamo
VTL Arto Noro
VTL Juha Partanen
VTL Jukka Pekkarinen
Apul.prof. Veikko Pietilä
Prof. Seppo Randell
Apul.prof. Jeja-Pekka Roos
Apul.prof. Timo Toivonen
Dos. Ilkka Tuominen

Prof. Olli Vehviläinen
Dos. Kari Vepsäläinen
Dos. Matti Viikari

Dos. Osmi Vilhu
Prof. Raimo Väyrynen

Ministeri Kivistö ja muut Opetusministeriön edustajat totesivat vetoamisen luovutustilaisuudessa mielipiteenään, että Tiede ja edistys kuuluisi periaatteessa Suomen Akatemian tiedelehtituen piiriin.

Tässä numerossa

Lääketieteen etiikasta Suomessa käyty keskustelu on rajoittunut usein yksilöeettisiin ongelmiin tai harvinaisiin kliinisiin eettisiin erityistapaukseen. Lääketieteen tutkimuksen ja käytännön etiikan yhteiskunnallisia ehtoja ei olla riittävästi tutkittu. Kuitenkin yhteiskunnalliset suhteet vaikuttavat monin tavoin koko lääketieteen kenttää: yksityispraktiikkaan, yksityiseen työterveydenhuoltoon, lääketeollisuuteen jne. Seppo *Aro* avaa tästä näkökulmasta lehdessemme keskustelun lääketieteen etiikasta.

Ottar Broxin nimi ei ole varmasti useimmille lehtemme lukijoille tuttu. Brox on norjalainen, pohjoismaisen maaseutusosiologian klassikko, jonka teokset ovat olleet keskeisellä sijalla yliopistojemme tutkintovaatimuksissa. Häneen on usein viitattu uusalkiolaisuudesta käydyssä keskustelussa. Broxin ajatuksia hyödyntää myös viime aikoina meilläkin markkinoitu norjalainen ekomarxisti Hartvig Saetra. Brox edustaa hyvin tyypillistä vasemmistopopulistista ajatusmaailmaa. Heikki *Sarmaja* esittelee ja kritisoi Broxin pääteosta.

Suomalaisessa tieteellisessä keskustelussa ei juuri ole vielä esiintynyt ranskalaisen René Thomin kehittämä matemaattinen teoria, jota kutsutaan katastrofiteoriaksi. Katastrofiteoriaa on pidetty kiintoisimpana matemaattisen ajattelun laajenuksena sen jälkeen kun informaation käsite ja kyberneettiset mallit ilmaantuivat 1940-luvulla. Juha *Partanen*, Jukka *Mäkinen* ja Matti *Saraste* esittelevät kriittisesti tätä teoriaa ja siitä käytyä keskustelua.

Anders Chydeniuksen syntymästä tuli alkuvuodesta kuluneeksi 250 vuotta. Kimmo *Sarje* ei pyri kirjoituksessaan esittelemään Chydeniuksen ajattelua yleisesti, vaan keskittyy tutkimaan Carl von Linnén vaikutusta Chydeniuksen. Sarjen teesi on, että Chydeniusta ei olla yleensä tarkasteltu kyllin kiinteässä yhteydessä 1700-luvun Ruotsi-Suomen muuhun aatteelliseen elämään ja näin Chydenius on jäänyt omituiseksi yksityisajattelijaksi.

Ranskalainen kulttuurikeskustelu välittyy Suomeen useimmiten vain porvarillisen ja sensationalistisen uutisvälityksen kautta. Tämä koskee niin eurokommunismikeskustelua kuin myös ilmiötä nimeltä ”uusi filosofia”. Julkaisemme tässä numerossa tunnetun ranskalaisen filosofin Louis Althusserin koulukuntaa edustavan Dominique Lecourtin haastattelun, jossa Lecourt kertoo ennen kaikkea erilaisista tavoista suhtautua ”uuden filosofian” synnyttämään ideologiseen tilanteeseen.